

Nystartsgruppens uppdrag är att:

- Ge en nulägesbeskrivning och identifiera de fokusområden där det finns störst utmaningar för att skapa ett framtidssäkert bredband i hela landet.
- Inventera Bredbandsforums tidigare lagda förslag och gå igenom genomförda insatser.
- Föreslå framtida insatser inom Bredbandsforum som kan förbättra förutsättningarna för bredbandsutbyggnad i Sverige.

Deltagarna i arbetsgruppen representerar

- IP-Only
- Ericsson
- TeliaSonera
- SKL
- PTS
- IBM
- Falköpings Kommun
- Svenska Stadsnätsföreningen (SSNf)
- IT&Telekomföretagen
- Region Sörmland
- Comhem

Resultat från:

Värdering och prioritering av identifierade hinder – Hur säkrar vi fortsatt utbyggnad av framtidssäker bredbandsinfrastruktur?

21 oktober 2016

Värderingskriterier

Värdera i vilken utsträckning som hindren har inverkan på:

1. **Höga kostnadsnivåer**, dvs hindret har stor påverkan på kostnadsnivåerna och därmed att investeringar för framtidssäkert bredband skulle räcka till väsentligt fler om de undanröjs?
2. **Antal hushåll och företag som berörs negativt** av hindret och därmed skulle väsentligt fler gynnas om hindret undanröjs?
3. **Lågt engagemang i bredbandsfrågan** och om det undanröjs bidrar det till en mer gynnsam utveckling och mer handlingskraft?
4. **Kritisk tidsaspekt**, dvs hindret har stor påverkan på när utbyggnad av framtidssäkert bredband sker och det kommer att gå väsentligt snabbare om hindret undanröjs?
5. **Bredband - ej är i världsklass**, dvs hindrets påverkan på möjligheten att få en bredbandsinfrastruktur som möter behovet av framtidens tjänster och om det undanröjs väsentligt förbättrar dessa möjligheter?

(Alla hinder borde förstås ha en relativt stor inverkan på ovanstående, det vi vill är att få en prioritering av hindren med hänsyn till ovanstående).

Resultat – prioritering av huvudområden

1. Landsbygden
2. Engagemang i kommunerna
3. Kommunala processer
4. Samverkan
5. Information och kommunikation
6. Behov av robusta nät
7. Digitalisering – var god dröj
8. Framtidens bredband följer tjänsterna
9. Fiber i fokus

Landsbygdsutmaningen

Underhinder som är högst prioriterade:

- **Plan** – en offensiv målsättning och en nationell sammanhållen plan för bredband på landsbygden saknas. **(Sex av tio har valt detta underhinder som högst prioriterat)**
- **Teknikskifte** – Kopparnätet monteras ned, alltfler behöver hitta en alternativ lösning. Identifieras de först sent, hamnar ofta utanför infrastrukturplaner, byanätsprojekt och informationsinsatser om alternativ.
- **Kvalitet** – Krav på anläggning av infrastruktur, betraktas som frivilliga åtaganden vilket skapar nät med lägre kvalitet.
- **Stödsystem**- Stödsystemet är för komplext och missgynnar lokala initiativ. Stödet räcker inte till alla och ej för efteranslutningar.
- **Myriad av nät** – Det finns över 1000 byanät spridda över Sverige. Byggda på olika sätt, tveksam dokumentation kring sträckningar, materialval och brunnar. Byggda som separata öar och svåra att utnyttja tillsammans.
- **Mobilitet** – Långt mellan sajterna och fiberanslutning saknas ofta. Stöd finns ej för mobilsajter, en allt större utmaning.

Engagemang i kommuner

Underhinder som är högst prioriterade:

- **Kunskap** – Stor variation mellan kommuner i reell kompetens i bredbandsfrågan. Svårigheter att dedicera personella resurser (främst i små kommuner). Expertkunskap behövs men svår att upprätthålla. (**samtliga deltagare har valt detta underhinder som högst prioriterat**)
- **Roller** – Finns kommuner som sammanblandar sin roll som tillståndsgivare med sin roll som stadsnätsägare. Leder till osäkerhet hos externa aktörer samt skepticism kring likabehandling och konkurrensneutralitet.
- **Ägarstyrning** – Finns kommuner som brister i sitt uppdrag att styra den egna verksamheten. Otydliga ägardirektiv skapar en otydlighet i hur kommunen agerar.
- **Ledning** – Kommunledningen hos vissa kommuner är inte intresserad av bredbandsfrågan och väljer att beakta den som en icke-fråga. Ser bredband som en kostnadspost snarare än en investering.

Kommunala processer

Underhinder som är högst prioriterade:

- **Transparens** – Villor för mark- och gräv tillstånd är diffusa, motiveringar saknas och svårt att få överblick. **(Åtta av tio har valt detta underhinder som det högst prioriterade).**
- **Handläggningstider** – Stora variationer i handläggningstider av ansökningar och bredbandsbyggnation. Formkraven skiljer sig och ibland upp till en enskild handläggare.
- **Teknikskifte** – Få ta ut avgifter för kostnadstäckning. Vad som inkluderas i relevanta kostnader skiljer sig mellan kommuner. Stora variationer mellan kommuner.
- **Villkor** – Kostnadstäckning som sträcker sig över annan verksamhet, t ex asfalteringskostnader för fiber och uppgradering av det kommunala vägnätet.
- **Tekniker** - Beprövade moderna anläggningstekniker som minimerar grävbehovet och sänker anläggningskostnader, tillåts inte i alla kommuner.

Samverkan

Underhinder som är högst prioriterade:

- **Öppenhet och transparens** – Fungerande samverkan förutsätter en öppen och transparent miljö, så är ej fallet.
- **Oberoende mellan kommun och stadsnät** – Sammanblandning leder till bristande tillit mellan inblandade parter.
- **Myndigheter** – Många myndigheter är involverade i bredbandsområdet, otydligt i deras ansvar och roll och hur de ska samverka.
- **Statliga verk** – De statliga verken har ett otydligt ansvar att samverka och bidra i bredbandsutbyggnaden. **(sex av tio har valt detta underhinder som högst prioriterat)**
- **De regionala bredbandskoordinatorerna** – Positiv kraft, för svag i mandatet gentemot kommunerna.

Brist på information och kommunikation

Underhinder som är högst prioriterade:

- **Mottagarkapacitet** – Kunskapsnivåer är bristfälliga, information når inte fram. Särskilt högtravande och akademiskt snårig information. Otillgänglig info skulle behöva göras tillgänglig.
- **Kommunikationskanaler** – Finns många sätt att kommunicera. En svårighet att få tillgång till de kanaler som fångar mottagarens uppmärksamhet och maximal spridning. Effektiva kanaler fordrar personliga nätverk. Otydliga avsändare, många avsändare skapar stora problem för den som söker information.
- **Målgrupp** – Många grupper är betjänta av information och ökad kunskap. Utmaning att nå personer på ledande befattningar, som har mandat att prioritera bredband men som normalt inte arbetar med frågan. **(Nio av tio av valt detta underhinder som högst prioriterat)**
- **Aktualitet** – Marknaden har förändrats sedan Bredbandsforum inledde sitt arbete. Information som varit aktuell har tappat i aktualitet. Återspeglar inte verkligheten. Behöver uppgraderas och vem ska förvalta?

Behov av robusta och driftssäkra nät

Underhinder som är högst prioriterade:

- **Förlägningsarbete och dokumentation** – Stora variationer, många aktörer, vissa nät har bristande kvalitet och bristande dokumentation. Vetskap om kvaliteten saknas. Brister finns i fysisk infrastruktur och i dokumentation. **(Sju av tio av har valt detta underhinder som högst prioriterat).**
- **Förvaltning** – Även förvaltningen av olika nät varierar i kvalitet. Ett dåligt förvaltad nät kan leda till många och långa avbrott i tjänstekvaliteten. Finns ingen entydig bild a vilka nät som har en väl fungerande förvaltning och inte. **(Sju av tio av har valt detta underhinder som högst prioriterat).**
- **Tjänster kräver allt mer men hur kan kvalitet mätas** – Digitala samhällstjänster kan inte upprätthållas med de servicenivåer som finns på privata abg idag. Tillgänglighet och säkra leveranser behöver tryggas. Ökad sårbarhet är ett hinder för utveckling av allt mer avancerade tjänster.
- **Ansvar för helheten och betalningsvilja** – Många aktörer och tjänster finns, ingen ansvarar för helheten. Förväntningar på nät och tjänster är höga men vem betalar när behovet blir högre än vad lagen fastslår?

Digitalisering – var god dröj

Underhinder som är högst prioriterade:

- **Nationell handlingsplan** – Målbild och konkreta initiativ saknas. Får inte fart på digitaliseringen och bredbandsutbyggnaden, inte heller på samverkan. **(Åtta av tio har prioriterat detta underhinder högst)**
- **Utbildningsnivån måste höjas** – Kompetensbrist om digitalisering på alla nivåer, från skola till beställare som arbetar med strategiska frågor. Brist på utbildningsinsatser.
- **Regelverk hänger inte med** – Regelverket har svårt att hänga med. Otydliga regler som motverkar digitaliseringen hämmar utvecklingen.

Framtidssäkert bredband måste följa tjänsterna

Underhinder som är högst prioriterade:

- **Viktigt med inte bråttom** – Saknas ett fastställande att bredband är samhällsviktig infrastruktur på nationell, regional och lokal nivå. Beslutsfattare visar inte med hela handen om att det är viktigt och bråttom.
- **Tjänstens kvalitet beroende av näten** – Digitala tjänsternas kvalitet är beroende av den underliggande infrastrukturen och vilka servicenivåer som finns. Prylar ska kopplas upp. Insikt i att nät har olika servicenivåer och därmed påverkan på tjänsterna kvalitet är bristfällig.
- **Digitalt utanförskap** – Om bredband är en samhällsviktig infrastruktur ska också att ha tillgång till denna (oavsett förmåga). För lite hänsyn tas till digital delaktighet när infrastruktur planeras och anläggs. **(åtta av tio har detta underhinder som högst prioriterat).**

Fiber i fokus

Underhinder som är högst prioriterade:

- **Pragmatisk utbyggnad** – Fiber blir ett hinder om det förutsätts att alla ska ha fiber.
- **Kostnadseffektiv utbyggnad** – Optimering i utbyggnad krävs, byggs fortfarande som öar, behöver ses ur ett helhetsperspektiv. Fokus på vad som saknas och hur de kan kopplas samman kostnadseffektivt.
- **Tillgång till befintlig fiber** – För en samhälleffektiv utbyggnad och upprätthållande av konkurrens är det ett hinder att all befintlig fiber inte är tillgänglig på icke-diskriminerande villkor. **(Nio av tio har valt detta som högst prioriterat underhinder)**

